

FRANCOSKO-ITALIJANSKA POGODBA PODPISANA

DOKLER NEMČIJA NE PODPIŠE
POGODBE, JI NE BO DOVOLJENO
POVEČATI SVOJE ARMADE

Francija je dala Italiji več kolonijalnih koncesij. — Lavalu se ni posrečilo zaplesti papeža v posaarsko borbo. — Med Vatikanom in Francijo bo sklenjen konkordat. — Pogodba je bila svečano podpisana v Beneški palači.

RIM, Italija, 7. januarja. — Danes sta v Rimu podpisala francoski zunanji minister Pierre Laval in italijanski ministrski predsednik Mussolini pogodbo, ki določa francosko-italijansko sodelovanje v centralni Evropi ter ojačenje kolonijalnega vpliva Italije v Afriki.

Pogodba, čije vsebine je bila le površno objavljena, je bila sklenjena po osem ur trajajočih pogajanjih med Lavalom in Mussolinijem. Pogajanja so se včeraj končala, državnik sta pa danes podpisala dokument.

Pozneje je bilo objavljeno uradno poročilo, v katerem je rečeno, da sta se državnik sporazumela glede vprašanja centralno-evropskih meja. Zaenkrat se še ne ve, če se je Mussolini odrekel svoji zahtevi po reviziji meja.

— Francoska in italijanska vlada, — pravi poročilo, — spoznavata potrebo, nadaljnjih dogovorov glede centralnoevropskih meja. Pogodba bo v kratkem predložena vsem državam, ki so pri tem zainteresirane.

Pravzaprav so bili sklenjeni trije pakti: kolonijalni pakt, srednjeevropski pakt in konzultativni pakt med Francijo in Italijo.

Dobro informirano vatikansko glasilo "Osservatore Romano" ve še za četrti pakt, ki pa v poročilu ni omenjen. Pakt se nanaša na skupno ženevsko izjavo petih velesil, ki je bila podana dne 11. decembra 1932. Tedaj so velesile izjavile, da bodo vsako oboroževanje Nemčije smatrale za protipostavno, če Nemčija ne podpisuje tozadevne pogodbe.

Ko se je vrnila Nemčija k razorožitveni konferenci, je bila z omenjenim dokumentom določena njena enakopravnost.

Francija bo dovolila Nemčiji, da poveča svojo armado, ako Nemčija podpiše srednjeevropsko neapadalno pogodbo. Če Nemčija tega ne bo storila, bo ob vsakem poskusu oboroževanja naletela na odpor Francije in Italije.

Laval in Mussolini sta izrecno poudarila, da nujna pogodba ni naperjena proti nobeni državi, pač pa da je njena edina svrha mednarodno sodelovanje.

Mussolini je rekel: — Pogodba je bila sklenjena v namenu, da se razširi, ne pa zoži obzor evropskega življenja. Leto 1935, ki bo polno velevažnih razvojev, se pričinja z dobrim znamenjem te francosko-italijanske pogodbe. Z vso vsmemo se moramo podati na delo, da bo svet deležen zaželjenih sadov.

Kot se čuje, bo dobila Italija v severnem delu Afrike precejšnje koncesije, ki se ne bodo tikale samo ozemlja, pač pa tudi železnice.

Pakt je bil z velikimi svečanostmi podpisan v Beneški palači. Laval je prišel v palačo iz svojega hotela v spremstvu francoskega poslanika in svojih svetovalcev.

Pozneje se je odpravil Laval v Vatikan. Laval je izza ustanovitve tretje francoske republike prvi francoski državnik, ki se je mudil pri papežu v oficijelnih zadevah.

Pogovarjala sta se skoro celo uro. Pri tej priliki sta postavila temelj za konkordat med sv. Stolicco in Francijo.

Ko je Laval prosil papeža, naj skrbi za usodo katoličanov v Posaarju, mu je slednji odvrnil, da bo o tej zadevi vzdržal najstrožjo nevtralnost.

Debata glede submarinov obnovljena

LINDBERGH OVI
ŽENI PRETE

Odkar je pričala proti Hauptmannu je prejela več pretilnih pisem. Ravno tako tudi Betty Gow in državni pravdnik.

Flemington, N. J., 7. jan. — Odkar je Mrs. Anne Lindbergh nastopila kot priča proti Bruno Richardu Hauptmannu, je prejela na dom svoje matere Mrs. Morrow v Englewood, N. J. že več pisem, ki prete njej in njenemu sinu Johnu s smrtjo. V sled tega je okoli hiše postavljena močna straža.

Javni obtožitelj Anthony M. Hauck je zadnje dni prejel več pretilnih pisem. Eno pismo je prišlo iz Utica, N. Y. in mu grozi s smrtjo. Hauck pa se za ta pisma ne zmeni in misli, da jih je pisal kdo, ki je duševno bolan.

Lindbergh je v dveh letih, odkar je bil njegov otrok odveden in umorjen, stalno prejemal pretilna pisma, katerih število pa se je sedaj povečalo, odkar se je pričel proces proti Hauptmannu.

London, Anglija, 7. jan. — "Daily Express" poroča, da je pestunja Lindberghovega sina Betty Gow prejela več pisem, ki so ji grozila s smrtjo. Njena mati Mrs. Taylor je rekla, da je bila njena hči skozi dve leti v vednem strahu za svoje življenje, ker je dobila več sto pretilnih pisem. Toda navzlic temu je bila takoj pripravljena vrniti se v Združene države, da priča v procesu proti Hauptmannu.

Flemington, N. J., 7. jan. — Žena Bruno Richarda Hauptmanna bo prosila sodnika, da ji dovoli, da bi smela prinesiti svojega 18 mesecev starega sina Manfreda v sodniško dvorano.

Njen zagovornik Frederick A. Pope bo njeno prošnjo utemeljeval s tem, da Mrs. Hauptmann za svojega sina ne more najti primerne prostora, kjer bi ga mogla pustiti.

MIŠJA NADLOGA V RUSIJI

Moskva, Rusija, 7. januarja. Velika armada polarnih miši ogroža živilske zaloge sovjetskih raziskovalcev v Mare-Sale na poltoku Jamal v Sibiriji. Brezlično poročilo pravi, da te miši nadlegujejo znanstvenike v njihovih zimskih bivališih v tako velikem številu, da proti njim ne opravijo ničesar niti pasti niti psi.

Te polarne miši, ki so znane pod imenom lemingi, prebivajo po severnih skandinavskih deželah, severni Rusiji in Sibiriji. Vsaka štiri leta se v ogromnem številu selijo. Te miši so dolge do pet palcev, imajo kratek rep in majhna ušesa.

IZJALOVljen
ATENTAT
NA HITLERJA

Dva nazija sta baje streljala na Hitlerja. — Njegov šofer je bil ranjen. — Vlada zanika.

Berlin, Nemčija, 7. januarja. Poročila, ki ob istem času prihajajo iz Berlina in Monakovega, ki pa niso potrjena, nazznanjajo, da sta dva nazija na predsednik Hitlerja izvršila atentat. Ta poročila so bila takoj zanikana.

Po drugih poročilih iz Berlina se je Hitler odločil, da bo pri prihodnji izdaji svoje knjige "Moj boj" izpustil nekaj točk, ki so žaljive za Francijo.

Berlin, Nemčija, 7. januarja. Po poročilih iz Berlina in Monakovega sta dva nazija na Silvestrov večer streljala na Hitlerja. Hitler je ostal nepoškodovan, medtem ko je bil njegov šofer obstreljen. Z druge strani pa se zopet zatrjuje, da je bil šofer ubit. Niti z ene niti z druge strani bilo poročilo potrjeno, uradno pa je bilo takoj zanikano. Neko poročilo pa pravi, da ima Hitler novega šoferja.

Ta napad na Hitlerja spravljajo v zvezo s tajnim zborovanjem nazijskih voditeljev v četrtki v operi v Berlinu.

BOJAZEN PRED
NOVIM ČIŠČENJEM

Berlin, Nemčija, 7. januarja. Manjše luči v nazijski stranki žive v strahu, da bodo izključene iz stranke pred sredo aprila.

"Čiščenje se je že pričelo", je rekel nek tuj uradnik, "toda na drug način, kot pa viščenje 30. junija. Nekateri so že bili izključeni, toda v treh mesecih na drug način, kot pa viščenje v vrstah napadalnih čet".

Nemška javnost pričakuje to čiščenje zaradi tajnstvenega zborovanja nazijskih voditeljev v četrtki.

MADŽARSKA JE SESTAVILA
LA POROČILO

Budimpešta, Madžarska, 6. januarja. — Madžarska vlada je pripravila poročilo o svoji preiskavi, katero je naročila Liga narodov, glede sokrivde gotovih madžarskih uradnikov pri maršailskem umoru. Poročilo obsega okoli 5000 tiskanih strani in ga bo nesel v Ženevo Tizor Eckhardt, ki bo zastopal Madžarsko na seji sveta Lige narodov v januarju.

Eckhardt pravi, da bo poročilo dokazalo, kako vestno je madžarska vlada izpolnila zahtevo Lige narodov in kako lojalno in na kako obsežni podlagi je vodila preiskavo. Po-vedati pa ni hotel nikakih podrobnosti tega poročila.

NEZGODA
NA MORJU

Parnik "Havana" je zavozil na skale. — Potniki so bili rešeni. — Samo eden je umrl v rešilnem čolnu.

Jacksonville, Fla., 7. jan. — Pri napornem rešilnem delu, pri katerem so bili udeleženi trije čolni obrežne saraže, dva mornariška aeroplana in štirje parniki, so bili rešeni potniki in del posadke parnika "Havana", ki je nasel na nevarne koralne čeri.

Izmed 51 potnikov je bil 50 let stari Robert Rittenhouse iz Brooklyna, N. Y. pripeljan mrtev na suho. Umrl je v rešilnem čolnu, katerega so valovi z mnogimi drugimi potniki več ur premetovali.

Po mnenju obrežne straže je bilo rešenih okoli 55 mornarjev. Ostanek posadke s kapitanom Petersonom čaka na rešitev na krovu ponesrečenega parnika.

Parnik "El Oceano" je porodil sporočil, da ima na krovu 34 rešenih potnikov in 30 mož posadke. Ostali se nahajajo na parniku "Petén", katerega kapitan Spencer je sporočil, da ima na krovu 11 potnikov in 13 mož posadke in da bo pristal v Havani.

Dva čolna obrežne straže se nahajata blizu ponesrečenega parnika in parnik se ne nahaja v neposredni nevarnosti, da se potopi.

Aeroplani, ki so vodili rešilne ladje do ponesrečenega parnika, nazznanjajo, da na parniku vlada dobra disciplina, da ljudje kadijo in se gugajo v stoli.

CARJEVE KOSTI
V FRANCIJI

Pariz, Francija, 7. januarja. List "Le Jour" pravi, da se nahaja pepel zadnjega ruskega carja Nikolaja, carinje in njenih otrok nakje v Franciji.

List pravi, da je pepel carjeve rodovine, ki je bila umorjena leta 1917, skrivaj odnesel iz Rusije generalni major Maurice Janin.

Pepel se nahaja na varnem in za kraj ve samo nek ruski veliki knez in še dve drugi osebi.

General Janin pravi, da je leta 1930 v resnici prinesel pepel v Francijo in ga izročil zastopniku velikega kneza Nikolaja v Parizu. Sedaj pa Janin ne ve, kje je pepel spravljjen.

NAPAD NA VLAK
PREMOGA

Springfield, Ill., 7. januarja. Na vlak, ki je vozil premog, je bil izvršen atentat z dinamitom. S tira je skočilo 12 voz, ki so bili naloženi s premogom iz rovov v Christian County.

BOJEVANJE SE BAJE NI O
PRAVEM ČASU PRIČELO

BERLIN, Nemčija, 7. januarja. — Vprašanje, o katerem je bilo že pogosto zelo ostro razpravljano, o brezobzirnem bojevanju nemških submarinov, se še vedno noče poleči. Od časa premirja se je od časa do časa pogosto pojavilo.

FRANCIJA ČAKA
PROSPERITETE

Hudi časi deflacije so minili. — Depresija se je v Franciji pričela mnogo pozneje, kot v Združenih državah.

Pariz, Francija, 7. januarja. Ministrski predsednik Flandin je rekel, da so hudi časi deflacije minili, vendar pa nasprotniki vlade zatrjujejo, da so razmere tako slabe kot še nikdar poprej, temu pa se tudi ni čuditi, kajti depresija se je v Franciji pričela 12 let pozneje kot pa v Združenih državah in bo napravila še dolg ovinek, predno se bodo pričeli časi izboljševati.

K temu pravi Flandin, da je resnica, da je trgovina 60 odstotkov taka, kot je bila v dobrih časih pred petimi leti. Brezposelnost še tudi vedno narašča in da so se konkurzi podjetij od leta 1930 podvojili, da železnice vsak dan dodajajo četrtilijona dolarjev, da so najboljše hoteli skoro prazni in turistiški promet skoro mrtev.

PODERŽAJEVA IZROČITEV
ZAKASNELA

Dunaj, Avstrija, 7. januarja. Hauptmannov proces v Flemingtonu bo mogoče zavlekel izročitev ameriškim oblastim stotnika Ivana Poderžaja, moža pogrešane newyorške odvetnice Agnese Tufverson.

Ker newyorški detektiv Arthur Johnson preiskuje v Lipskem Hauptmannovo zadevo in njegovo delo ne bo še tako hitro končano, bo najbrže treba počakati, da pride drug detektiv iz Amerike.

Detektiv von Weisenstein, ki se nahaja na Dunaju ima strogo naročilo, da spremlja Poderžaja čez ocean sam v spremstvu drugega detektiva, ker bi mogel Poderžaj po šestih mesecih v ječi izvršiti samomor.

Johnson je imel nalogo pomagati pri izročitvi, toda bo 9. januarja odplul s parnikom Ile de France in bo peljal s seboj štiri važne nemške priče, ki so bile priče smrti Izidofja Fische, o katerem pravi Hauptmann, da je od njega prejel Lindberghovo odkupnino.

Naročite se na GLAS NARODA največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Sedaj pa je upokojeni nemški admiral Arno Spindler to vprašanje zopet načel, ko je objavil tri zvezke obsegajočo knjigo "Vojna s submarini". V tem svojem delu zastopa stališče, da je ta brezobzirnost, s katero so Nemci pričeli boj s podmorskimi čolni, bila taktična napaka. Z admiralom Kurtom Assmannom se strinja v tem, da so se Nemci pričeli posluževati submarinov ravno v trenutku, ko je predsednik Wilson pričel postajati razočaran vsled imperijalističnih ciljev Angležev in Francozov. Ravno takrat je bilo po mnenju admiral Spindlerja treba obrniti javno mnenje Združenih držav v prilog Nemčije.

Spindler pravi, da je Nemčija po potopu Lusitanije (7. maja 1915) popustila z bojevanjem s submarini, da se je izognila prelomu z Združenimi državami. In tedaj je prišel prepri med admiralom Tirpitzom in najvišjim poveljstvom ter kanclerjem Bethmann-Hollwegom in zunanjim ministrstvom.

Cesar Viljem je slednjič v marcu 1916 popustil proti Bethmann-Hollwegu in odredil omejeno vojno s submarini. Ko pa je bilo dognano, da potapljanje sovražnih ladij po 300,000 ton na mesec v l. 1916 Nemčiji ne more prinesiti zmage, se je cesar odločil, da privoli v brezobzirno vojno s submarini.

POLOVICA TUJCEV
V NEW YORKU

Albany, N. Y., 7. januarja. Ravnotež zdravstvenega urada države New Yorka J. V. De Porte pravi v svojem letnem poročilu, da je med prebivalstvom države polovica tujcev. V vseh Združenih državah pa je četrtnina tujcev.

ZAMUDIL AVDIJENCO
PRI PAPEŽU

Vatikan, 6. januarja. — Bivši španski kralj Alfonso je zaradi zakasnitve pošte zamudil avdienco pri papežu skupno s svojo hčerjo princeso Beatrice in njenim zaročencem princem Alessandro de Torlonia. Kralj je rekel, da je papežu pisal in mu sporočil, da je premenil uro avdijske, da pa pismo papež ni pravočasno sprejel.

Vatikan se je pripravil na kraljev sprejem in vse je bilo začudeno, da kralja ni. Infanta Beatrice se bo poročila s princem Torlonia 14. januarja.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Rehner, President L. Benedik, Treas.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja na Ameriko in
Kanado \$6.00
Na pol leta \$3.00
Na četrt leta \$1.50
Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov.
Dopis brez podpisa in osebnosti ne bo prebujeno. Denar naj se blagovoli
posilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.
"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3876

RADIO PROGRAM IZ JUGOSLAVIJE

V soboto ob treh popoldne je newyorška radio-pojstaja WABC dala program iz Jugoslavije.

Žal, da smo za program zvedeli šele v soboto zjutraj ter je bilo torej za objavo v listu prepozno.

Pelo je neko beograjsko pevsko društvo srbske pesmi. Petje je bilo slabo, monotone melodije pa prijaajo poleg Srbu kvečjemu poklicnemu glasbeniku, ki se zamore poglabiti vanje in pozna srbsko narodno klušo.

Povprečnemu Amerikancu pa ništa ugajala niti petje niti pesem.

Če bo Jugoslovanom v domovini še kdaj prišlo na misel poslati svoje petje po radio v daljni svet, naj izberejo v to svrhu ljubljansko "Glasbeno Matice", ki je edina kompetentna in zmožna te velike naloge.

V Ameriki je začel vršiti to važno delo newyorški slovenski pevski zbor "Slovan", ki bo, kakor čujemo, pel v rednih partodenskih presledkih na razmeroma veliki in močni newyorški radio-postaji.

Toda še par takšnih programov iz Jugoslavije kot je bil sobotni, pa bo kmalu uničen kredit, ki sta ga začela uživati pri ameriški javnosti slovenska pesem in "Slovan".

\$380,000,000 ZA NEZAPOSLENE

Demokratski voditelji so že obljubili predsedniku Rooseveltu, da bo program, ki ga je obrazložil v svoji poslanici, sprejet, vsled česar bo že v teku telega tedna dovolil kongres osemstoosemdeset milijonov za začasno pomoč nezaposlenim.

Kakor znano, hoče predsednik odpraviti zvezni relief ter preskrbeti nezaposlenim delo. To se pa ne more kar preko noči zgoditi, vsled česar je podpora še vedno potrebna.

Načelnik zveznega reliefa je brzojavno obvestil načelnike državnih reliefnih administracij, naj nadaljujejo s sedanjiimi metodami, dokler ne uveljavi kongres nove postave.

Podrobnosti svojega programa bo pojasnil predsednik v nadaljnjih poslanicah, nakar bo program z nekaterimi morebitnimi izpremembami v celoti odoben.

Tisočmilijske izdatke bo treba na ta ali oni način pokriti, vsled česar je zborniški finančni odsek v velikih zadregah. Ne bo šlo drugače kot da bo treba klavke znatno zvišati.

Ko bo večina nezaposlenih dobila delo, bo prišlo na vrsto zavarovanje proti nezaposlenosti in starostna pokojnina. Podrobnosti tega načrta še niso znane. Posebno se še ne ve, koliko bodo morali podjetniki prispevati v sklad za zavarovanje proti nezaposlenosti.

Glede vojaškega bonusa je le toliko znano, da bo v obeh zbornicah odoben. Predsednik bo pa kongresni sklep vetiral. Poslanska zbornica bo njegov veto preglašovala, dvomljivo je pa, če se bo to tudi v senatu zgodilo.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vsled naše dolgoletne služnje vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjša stroške.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi v Washingtonu povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačno navodila in samostojno vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Iz Slovenije.

Poučna zgodba o hlapcu in tatu.

Čeprav se tudi na deželi predpisi o bivanju in gibanju ljudi zelo strogo izvajajo, je po bolj oddaljenih krajih, pa tudi še celo v okolici Ljubljane še zmerom v veljavi dobra stara navada, da kmečki gospodarji pogostokrat sprejajo na delo in jelo ljudi, o katerih ne vedo, ne od kod prihajajo, ne kam gredo. Prijeti se, da gospodar kar za delj časa najame delavca, ne da bi ga prej povprašal za ime in personalije, kaj pa šele, da bi ga tudi prijavi običnemu radu, kakor zahteva predpis. Ni čuda, če so ljudje pri takšnem ravnanju na koncu pogostokrat iznenadeni. Tako se je pred časom v dvinjal pri nekem trgovcu v Kozarjah mlad hlapec, o katerem si je gospodar utegnil samo toliko zapomniti, da je iz Cerknice pri Logatecu doma in da je okrog 18 let star. Te dni je fant na tihem zapustil hišo, z njim pa sta izginili tudi dve modri obleki, ena nova, druga skoraj nova, in še več drugih kosov obleke in perila, dva para čevljev in še denarnica z nekaj drobiža povrh. Oškodovana sta oba hlapca, ki služita pri isti hiši. Kakor sumijo domači, je tatvino izvršil nezvesti hlapec v družbi z nekim malo starejšim, a neznanim tovarišem.

Nenavaden samomor v Šiški.

Še preden se je v Šiški poleglo vznemirjenje zavoljo senzacionalnega odkritja mlade prevejane kolesarske trojice, se je daleč na okrog raznesla nova, še mnogo bolj žalostna vest. V skromni, a prijazni hišici v Drenikovi ulici 8 so zjutraj našli mrtvega 50-letnega sejmara Andreja Hledeta, ki je prav nenadno in na čuden način izvršil samomor.

21. decembra se je Andrej Hleda z dvema prijateljskima, z nekim železničarjem in ključničarjem iz Šiške zasedel v znani gostini na Kavskovi cesti. Bil je miren in preudaren kakor zmerom. Še celo prav dobre volje je bil in lepo kramljal pri kozarec vina. V gostilni so ostali do policijske ure, nato pa so se skoraj odpravili proti domu. Eden izmed sopiveev ga je spremil še prav do vežnih vrat njegove hiše. Ko pa je davi okrog 7 ure Andrejev brat, ki služi pri železnici in stanuje pri njem, opazil, da Andreja dolgo ni na izpregled, je pogledal po prostorihi skromne hišice za njim. Ko je odprl vrata v shrambo, je ostrmel nad čudnim, groznim prizorom. Iz tesnega prostora mu je najprej bušil v obraz oster vonj po strupenem plinu iz žganega oglja. Ob stelaži kraj zidu je bila prislonjena lešva, na katere predzadnjem klinu je mrtev sedel Andrej Hleda, glava pa mu je podprta z rokami ležala na najvišji polici. Tako ga je našla tudi njegova žena, ki se je mudila na sejmju v Karlovec in se je davi pripeljala domov. Andrej

Hleda je ponoči z ogljem zakuril v majhni pečici, da se smrti Ker se plin zgosti v višjih plasteh prostora je Hleda zlezal pod strop, da mu ne bi bilo treba predloge čakati poslednjega sna. Tako ga je našla tudi policijska komisija z dežurnim uradnikom Gregorčičem in zdravstvenim inspektorjem dr. Avramovičem, ki je odredil prevoz trupla v mrtvašnico.

Vzrok, da je Andrej Hleda tako mirno in premišljeno šel v smrt, je bilo po vsej priliki nesoglasje v hiši. Že kakšna tri leta sem ni minila zima, ne da bi se pošteno in vzdržoma pričakala z ženo. Poleti je bilo precej opravka, hodila sta po sejmihi vsak na drugo stran in sta na ta način že še nekako izhajala drug z drugim. Pozimi sta se oba dva delj časa držala doma in takrat je beseda zmerom dala besedo. Še preden je letos padel sneg, se je Andrej pred temi sitnimi prepriji rajši umaknil v večni mir.

Nove aretacije, nova preiskava

Preiskava o nemoralni aferi, katere pozorišče je bil zoboteljniški atelje Jožka Beveca na Gosposvetski cesti, policija z vsvo vnmemo in skrbnostjo nadaljuje.

Ko smo zadnjič prinesli poročilo o izsledkih, ki jih je že zbrala o tem škandalu, je bila preskava zaključena šele v svoji prvi fazi. Po zaplenjenem gradivu in po izpovedih številnih prič pa je policija sklepala, da je moral glavni osumljenec mnogo kompromitirajočega gradiva o pravem času skriti pri nekih dobrih prijateljih. Pred par dnevi so policijski organi iznenada obiskali stanovanja nekaterih Bevečevih znancev in napravili hišne preiskave. Uspeh je bil presenetljiv. Material, ki ga je policija našla, tako po količini, kakor tudi po svoji kriminalni pomembnosti presega corpora delicti, ki so ji že doslej prišla v roke.

Pri nekem šoferju, ki sicer ni mogel biti v nobeni neposredni zvezi z vso afero, so zaplenili velik plombiran kovček, ki ga je bil Beve pred aretacijo shranil pri njem, poln samih pornografskih fotografiskih plošč. Policija je aretirala še nadaljnjih pet oseb.

Nočni požar na Barju.

Ob Jurčkovi poti, ki drži z Ižanske ceste proti Illovi, si je postavil pred 2 letoma posestnik Janez Bule, po rodu iz Mirne, lepo domačijo in zra-

KNJIGE
VODNIKOVE
DRUŽBE

za leto 1935

so dospete. — Onim, ki so jih naročili so bile poslone po pošti. — "Glas Naroda" jih ima v zalogi ter prodaja v knjige za \$1.50

KNJIGE SO SLEDEČE: —

1. Pratika
2. Skozi Sibirijo (Martin Muc)
3. Dejanje (Vladimir Levstik)
4. Solnečne pege (Vinko Bilenc)

KNJIGARNA GLAS NARODA

216 West 18th Street
New York City

ven tudi velik kozolec, Barjani so že počivali, ko je švignil, kmalu po polnoči iz kozoleca visok plamen proti nebu. K sreči je še bedela sosedna Ana Javornikova, žena mestnega delavca. Hitro je sklicala sosedo. Tudi nekateri fantje, ki so se vračali s kolesi iz mesta domov, so prišli na pomoč. Bila je velika nevarnost, da se zažgo tudi bližnja gospodarska poslopja in hiše.

Kako je ogenj nastal, še ni ugotovljeno. Domnevajo, da je bil podtaknjen od kake maščevalne roke. Posestnik Bule je bil nedavno dvakrat okraden. Sumijo, da je najbrž kozolec zažgal kateri izmed klatežev, ki hodijo zlasti zdaj pred prazniki okoli kmetov ter so nekateri zelo nesramni, če jim ljudje ne dajejo podpor v denarju.

Tragikomičen dogodek ob meji.

23. decembra je prišla v Maribor vest o zanimivem, pa tudi značilnem dogodku, ki se je pripetil ob jug. severni meji, in sicer na nevtralnici cesti v bližini Ciringe pri Svečini. Dogodek je zbudil med prebivalstvom obilo pozornosti, smeha, pa tudi občudovanja med hrabrostjo in srčnostjo 20-letnega slovenskega dekleta.

Ozadje dogodka je sledeče: Posestnik J. Menhart iz Ciringe je šel te dni po nevtralnici proti Svečini. Na desni strani se je med potjo pojavila avstrijska patrolja, sestoječa iz treh granicarjev. Eden od Avstrijcev je povprašal Menharta, kam gre. Menhart je odgovoril, da gre v Svečino. Ko so ga nato Avstriji vprašali, po

kaj gre v Svečino, je Menhart odgovoril: "Kaj vas to briga?" in je hotel nadaljevati pot proti Svečini. Tedaj je eden od avstrij. mejnih organov planil proti Menhartu in ga hotel siloma spraviti v nevtralne poti na avstrijsko stran, da bi lahko izvršil aretacijo. Menhart se je na vso noč upiral, pa je postal za to deležen več neprijetnih dotikov z avstrijskimi puškinimi kopiti. V hipu, ko se je vršila borba, da bi Menharta spravili na avstrijsko stran, se je pojavila njegova žena in v njeni družbi postavno 20-letno dekle iz sosednje Menhartove žene. Obe ženski sta takoj posegli v borbo s pestmi, avstrijski obojni organi so dvignili puške in eden od onih je pometil celo k strehu. V tem hipu pa je slovensko dekle planilo proti Avstriji, mu iztrgalo puško in jo vrglo na nevtralno cesto. Ko so avstrijski organi videli, da se z dekletom ni šalit, so se umaknili. Po vsem obojnem svetu krožijo zabavni dovtipi na ta račun in se daje topla priznanja junaški, mladi Slovenki. Zadeva je javljena višjim oblastem.

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO A DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

V Clevelandu je preminula v St. Luke's bolnici Amelia Šuštaršič, roj. Strmole. Podlegla je operaciji. Bila je stara 42 let. Ranjka je bila rojena v vasi St. Vid pri Zatični, odkoder je prišla v Ameriko pred 21. leti.

2. januarja je umrla po 8 tednov trajajoči bolezni v Glenville bolnici v Clevelandu Mary Orehovec, roj. Breznik, stara 34 let. Zapušča soproga in tri otroke. Doma je bila iz Gornjega Tuhinja pri Kamniku, kjer zapuša stare, štiri sestre in enega brata. V Ameriki je bivala 14 let.

V soboto, 29. decembra je na svojem domu v Milwaukee preminula rojakinja Rose Gracich, stara 57 let. Pokojna je bila doma od Sv. Florijana pri Spod. Dolcu na Spod. Štajerskem in je bivala v Ameriki 21 let.

V Milwaukee je umrl tudi 79-letni John Košak in bil pokopan na Holy Trinity pokopališču.

Prejšnji teden je v Milwaukee na poledenelih tleh padel 79-letni Anton Miklich tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo in izpahlil ključnico v desni rami. Starček se nahaja v Johnston Emergency bolnici, kjer je njegovo stanje sprico njegove visoke starosti resno.

V isti bolnici se je zdravil tudi rojak Rudolph Nagel, katerega so na Božični večer našli nezvestnega v kleti vsled uhajajočega plina. Njemu se je stanje že izdatno izboljšalo.

V Saukville, Wis. je umrl 43-letni Otto Rak.

V Ely, Minn. je umrl Matt Mihvich, ustanovitelj J. S. K. J. Ranjki je dosegel lepo starost 76 let.

Pri Butalovich v St. Helena, Cal. so imeli o božiču pogreb. Umrla je triletna Frances Segedin. Njena mati je Butalova hči.

Rojak Segedin je dobil poročilo iz Cashim, Wash., da mu je umrla mati, stara nad sedemdeset let. V Ameriki je bila kakšnih 45 let.

PSI TRGAJO OVCE

Phoenix, Ariz., 6. januarja. Tolpe lačnih psov so v štirih mesecih v dolini reke Salt raztrgale 30,000 ovac, ki predstavljajo vrednost \$180,000.

Psi so last Mehikancev in Indijancev in so lačni. Ob reki se potepajo okoli 500 psov, ki napadajo ovčje črede.

Peter Zgaga

ŠOLSKA NALOGA.

Učitelj je naročil učencem, naj opišejo družino, in mlad učenček jo je takole opisal:

— Družine so velike in majhne. Najmanjša družina je, če sta samo oče in mati. Velika družina pa sestoji iz očeta, matere, otrok, zaročencev, starca očeta in stare matere, tašč, stricov, tet, sestričen in bratrancev.

Družine so raztresene po vsem svetu.

Najprej prideta oče in mati, za njima pridejo pa otroci. Drugi jih pridejo pa obiskat. Če prideta stari oče in stara mati, vedno kaj prineseta. Pridajo tudi tete, ki so pa ponavadi sitne, posebno če nimajo moža.

Glava družine je oče, ker služi denar. Ko oče zjutraj vstane, je siten in pravi: Hudič, kje je pa moja srajca!

Nekateri očetje so mladi, nekateri pa že stari. Iz starega očeta postane ponavadi stari oče. Oče ponoči smrči, drugi pa ne smejo smrčati.

Oče skrbi za vse; kupuje obleko in čevlje. Le mati in sestre kupujejo same obleko in čevlje, toda oče jim mora dati denar in pravi, da ga bodo te preklete ženske cunje spravile v grob.

Mati je v družini vedno očetova žena. Mati je dobra svojim otrokom. Vedno jim šiva in kuha. Drugim ljudem pravi, da so njeni otroci najboljši, otrokom pa tega noče povedati.

Mati je najboljša izmed vseh v celi družini. Mati zna vse in ve vse. Mati tudi ve, odkod pridejo otroci, pa nam otrokom noče povedati. Mati je vedno ženskega spola in ima zelo rada svojo mater, očetu pa ni njena mati povšeči, zato ker je njegova tašča. Tašče so pa brez izjeme vse hude in sitne, in zato tudi mati očetove matere ne mara, ker je očetova mati njena tašča. Mi otroci imamo pa tašče radi, ker so naše stare matere.

Tete so vsakovrstne — stare in mlade. Nekateri imajo moze, nekateri so brez njih. Tiste, ki nimajo moža, so ponavadi stare in jim poganjajo koeine pod nosom. Taki pravi oče: — Tak oženi se vendar, snj imaš že muštake!

Če je četa poročena, je njen mož naš stric. Strici so ponavadi debeli in dosti zaslužijo.

Ko pride stric k nam, gre vselej k očetu v klet. V kleti sta dolgo, dolgo časa. Ko stopita v kuhinjo, sta oba rdeča v obraz in se naširoko smejeta. Toda ko stric odide, pravi oče ježno: — Ta ja ima grlo, ta! Še enkrat naj pride, pa mi ga bo ves sod požrl.

Tetini in stričevi otroci so naši bratrance in sestrične. Bratrance so strašno poredni in so močnejši nego smo mi. Sestričen pa sploh ne maramo. Le moj starejši brat ima eno rad, pa je stara že skoro šestnajst let.

Najbolj neumni se mi zde zaročeni pari. Zaročena sta najraje v temi in pravita, da ju ni nič strah. Toda tako samo pravita, v resnici ju je pa strah, ker se od strahu kar stiska drug k drugemu.

Največja nadloga v hiši so pa sestre. Ko so starejše, gredo na ples in po svetu. Včas se katera poroči in pride domov s svojim možem in otrokom. Take so vsi veseli. Jaz sem posebno ponosen, ker sem tistemu otroku stric.

Če pa sestra nima moža in pride sama z otrokom, je nekaj strašnega. Sestra joka, mati joka, otrok kriči, naš oče pa hodi gorindol po sobi, divje kolne, si puli lase in mrmra: — O, ti prekleto pankrt!

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.50	Din. 100	Za \$ 9.35	Lir 100
\$ 5.35	Din. 200	\$ 18.25	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 44.60	Lir 500
\$ 12.—	Din. 500	\$ 88.20	Lir 1000
\$ 24.—	Din. 1000	\$ 176.—	Lir 2000
\$ 47.50	Din. 2000	\$ 353.—	Lir 4000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lirah dovoljume se bolj pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.25
\$ 15.—	\$ 15.—
\$ 20.—	\$ 20.—
\$ 30.—	\$ 30.—
\$ 40.—	\$ 40.—
\$ 50.—	\$ 50.—

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih. Najna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbine \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Cena

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko

Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Narodite ga pri —

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

KRATKA DNEVNA ZGODBA

O POHORSKIH MEDVEDIH

Danes jih žal ni več. Zadnji so bili ustreljeni sredi prejšnjega stoletja, ko so se vsled delovanja množičnih steklenih in vsled cvetočih lesne trgovine začeli dotedanji pohorski pragozdi redčiti vedno bolj, dokler ni ogromno Pohorje po svojih širokih, dolgih hribih, še bolj pa po svojih rebrih in pobočjih pokazalo velikih golih jas. Spomin na velikega prijatelja medu, sadja, ovsu in drobnice, spomin na godrnjavno zver, ki jo domačini zalezujejo z veliko vnemo in brez strahu, se z njo junaško borijo in premetavajo, da jim vedno podleže, spomin na kocastega "toča", nerodnega podplatara, pa še živi ne le v znanih Medvedjih jamah, brlogih in ravnah, temveč tudi v pohorskih vaseh celo v neposredni bližini Maribora.

Pohorski medved ima moč dvanašterih krepkih mož je sploh primer velike telesne moči in krepkih mišic. Pritepe se v sadovnjak ob gozdu, se postavi na zadnje noge in začne tresti debelo staro hrusko, da zrelega sadu kar dežuje na tla. Ko ga pobira, prihliti kmetič s kolom ter ga pogumno prepodli; enako tudi, kadar mu v beljaku krade med, kadar mu ob ovseni njivi smuka lečo in oves ali kadar koplje s svojimi srpasto zakrivljenimi kremplji dišeči krompir. Ob gornjem koncu strme ovseve njive, obdane z lečo, sede pohorski sladkosnedež na tla in smučajo po zadnjici proti njenemu spodnjemu koncu; pri tem se drži po konci, zbira in pripogiblje s prednjimi šapami latje h gobera ter smuka z njega zrelo snuje. Ko tako pridreči na spodnji konec njive, vstane, taca po vseh štirih zopet nazaj in prične znova svoje škodljivo opravilo. Če je oves že požet in snopovje zloženo v visoko kopo, trga kopo in zoblje s snopa zrno. Pohorski kmetič pred l. 1848., proti takemu početju mrniravga podplatara nima drugega sredstva nego kol in zvijačo. Kmet postavi ovseno kopo na spodnji konec njive tik na globok prepad; zraven pa priveže s tanko trto na kolje garedvokolnice. Težki in nemni podplatari se seveda takoj spravi na nastavljeni voziček, da bi lažje prišel do ovšenega snopja. Trta se pretrga in medved trešči z vozilom vred v prepad. Omamljen obleži poleg dvokolnice v globočini. Ko se zopet zave in zagleda gare, jih zgrabi s prednjimi tacami ter jih razdrobi na kose. Nato odgodrja, a na tisto njivo ga ni več. S posebnimi plašilnimi, glasno ropotajočimi napravami

skuša pohorski kmet odvrtiti medveda od svojega doma, od njiv, drobnice in sadnega drevja. Pri taki leseni napravi žene in in vrti voda veliko kolo, kladivo pa udarja enakomerno kot v kovačnici in pismeno ropotanje fužine, ki v njej kujejo in izdelujejo sekire, lopate, krampe, srpe in drugo železno orodje. Pohorski medved pa ni samo divja in krvoločna zver, temveč je tudi ukažeha glava. Ko zagleda tako ropotajočo napravo, stopi bliže, si jo ogleda od vseh strani, od spodaj, od zgoraj, tipa, vola, prisluškuje in preiskuje kakor otrok novo igračko. Tedaj ga udari kladivo po gobcu ali po nesesu. Ves razjarjen se požene kosmatinec na leseno napravo, na kolo, na kladivo, trga, grize, tepta, lomi in besni, dokler vse naprave ne podere in razruši do tal.

V začetku 19. stoletja je živel po Vzhodnem Pohorju daleč znani glažutar Francelj, rodom Nemec s Češkega, zaposlen v steklarni "Zanine" pod Sv. Arehom. Na sedaj Reierjevem posestvu nad Jekrami zalezuje medveda. Kmalu se srečata. Strel zadoni, a edina krogla zadene slabo. Mogočno se zavrva medved; Francelj zbeži in beži, dokler se ne čuti varnega za zaprtimi hišnimi vrati pri kmetu Trbisu. Skupno z domačini gredo gledat. Na mestu najdejo medveda mrtvega; okoli njega pa vse mlade bukve in smreke pregrizene, prelomljene ali izruvane, vse pohojeno in pomandranjo. V tajinstveni "Poštelji" pčelo uro hoda od Maribora, kjer so nekoč bivali Ilirci in Keltje, v njenem gradišču, so trije loveci iz bližnjega Razvanja prežali vsak za se na medveda. Prvi lovec ga zapazi ter ustrelj nanj. Medved nekoliko zagodrnja, pa stopa mrniraje, mirno dalje, v smeri proti Radvanju blizu mimo drugega in še tretjega loveca, ki delno stiskata puške ob drevo, pa jih ne upata sprožiti in streljati na sicer ranjeno zver. Radi nastale noči se vrnejo v Razvanje. Ko gredo dva dni pozneje zopet na "Pošteljo", najdejo medveda mrtvega v gozdu pod gradiščem blizu gradu Betnava. To je bilo l. 1840.

Lovec Medved je v l. 1800. bil v pohorskem gozdu nad Gornjeradvanjskim gradom na lovu z drugimi. Slabo zadene medveda. Obstreljena zver se že hoče zagnati vanj; tedaj prihlite na njegov obupni klic tovariši, ustrelje krvoločno žival in tako rešijo Medveda pred medvedom.

Ko so v 17. stoletju laški kupec in trgovec sekali gozdove

v Vrhovem dolu blizu Limbuša, je v gozdu kmeta Marina italijanski delavec s sekuro ubil spečega medveda, prečeč nanj z drevesa; zavratno, prav po italijansko. Po slovensko sta se v takozvani "Klavži", v divje razoranih jarkih in jarugah severne poh. Bistrice in v bližnjem Loškem jarku leta 1790. metala s kosmatincem brata Kolt iz Bistrice. Blizu glažute ju napade medved, a onadva ga premagata v borbi na življenje samo z navadnim lovskim nožem.

ZLATI PEKEL V SIBIRIJI

Mesto Vitim na istoimenski visoki planoti ob Leni je osrčje zlatega ozemlja v sibirski Arktidi. Tam živi 40.000 ljudi samo od pridobivanja dragocene kovine. Skoraj sami politični pregnanci so to, ki jih je sovjetski sistem obtožil sabotaže, in kulaki, večinoma iz Ukrajine in Kavkaza. 6000 do 7000 km dolgo pot so morali opraviti do sem v spremstvu konjeniške eskorte, in živijo tu v stalni nevarnosti, da pomrejo od glada. Vse, kar je potrebno za življenje, jim morajo pripeljati od daleč in če bi se ta dovoz kdaj za kratek čas ustavil, bi ne bilo nobene rešitve zanj.

Zlato so v tem ozemlju odkrili v drugi polovici prejšnjega stoletja, stvorila se je angleško-ameriško-ruska družba za izkoriščanje zlatih ležišč. Kmalu potem so začeli prihajati delavci od vsepovsod, v njihovih vrstah so širili politični pregnanci carske dobe prevarne ideje. L. 1912 so to idejo povzročile stavke, ki so jo oblasti krvavo udušile. Kot branitelj upornikov je nastopil tedaj mladi petrograjski odvetnik Kereński, tisti, ki je nekoliko let pozneje stvoril tako zvano demokratsko vlado Rusije in ki je moral kmalu v ženskih oblečilih niti v inostranstvo.

Pod boljševiško vlado so samomorji in smrtni primeri zaradi glada med prisilnimi kopalci zlata tako narasli, da je poskusila vlada to umiranje končno zaječiti s koncesijo, da smejo delavci po opravljenem robotanju državi pridobivati v pesku Lene zlato na svoj račun. To zlato jim država plačuje z zvišanimi množinami živil. Tako ožive na večer obrežja veletoka. Na tisoče ljudi zajema ob svitu oljevk iz struge pesek in izpira iz njega zlata zrna. Nad tem mrgolenjem pa se dviga mogočna senca bagra, ki ga označujejo za naj-

večji stroj te vrste na svetu. Zgradili so ga v Ameriki in ga po kosih pripeljali do Arhangelska, ko je izbruhnila vojna. Ko se je l. 1917 začela širiti revolucija, je Angležem kazalo, da so ga spravili spet po kosih do Vladivostoka. Tam je bilo pristanišče v plamenih in ker so se boljševiki blizali mestu, so ga Angleži spravili spet v Šanghaj. Tam je baš divjala druga revolucija. Po dolgin pogajanjih je Trocki končno dosegel, da so lastniki spravili bager spet v Vladivostok, odkoder so ga s številnimi vlaki spravili do Irkutsk in od tam na armadi vozov do Kačuka ob Leni. Tu so podrli cel gozd, da so zgradili splave, ki naj bi bager spravili do Vitima, in pri tem je izgubila življenje cela vojska deportirancev. Deset tednov je trajal prevoz od Kačuka do Vitima. Tu je odletel dan in noč v neprestanem obratu, s svojimi jeklenimi šapani sega 25m globoko v rečno blato, da dviga v višino in zdrobljeno ter sfiltrirano kopicu na bregu.

PICCARD POLETI ZOPET V STRATOSFERO

V zadnjem času pišejo listi, ki so včasih imeli toliko povedati o bruselskem profesorju Piccardu, le malo ali nič o njegovih načrtih. Skoro stereotipna je postala fraza, da je mož prepustil stratosferno področje mlajšim fizikom, ki naj nadaljujejo njegov pionirski delo. Tako se sliši skoro vselej, ko pride na vrsto ime Avgusta Piccarda.

"Sunday Express" pa javlja, da ima Piccard še gigant-ske načrte. Čeprav je že 50 let star, je dal pobudo za zgraditev ogromnega okroglega balona, ki bo vseboval 30 tisoč kubičnih čevljev plina in bo imel v premeru 70 m. Ta balon bo tako velikanski, da se go njegova gondola še tedaj, ko se bo potegnil že 150 m visoko v zrak, dotikala zemljo.

Notranjost gondole bo pravečati leteti laboratorij. Opremljena bo z vsemi najmodernejšimi napravami za raziskovanje kozmičnega žarkovja. Ta problem je od vsega začetka osrednji problem, ki miče učenjake Piccarda. Že štiri leta študira samo njega. Piccard smatra, da vsebuje ta problem skrivnost organičnega življenja, drugi fiziki pa menijo, da bo pojasnitev tega vprašanja pripomogla do končnoveljnega razčiščenja vprašanja o viru energij, kakor so: svetloba, toplota in elektrika.

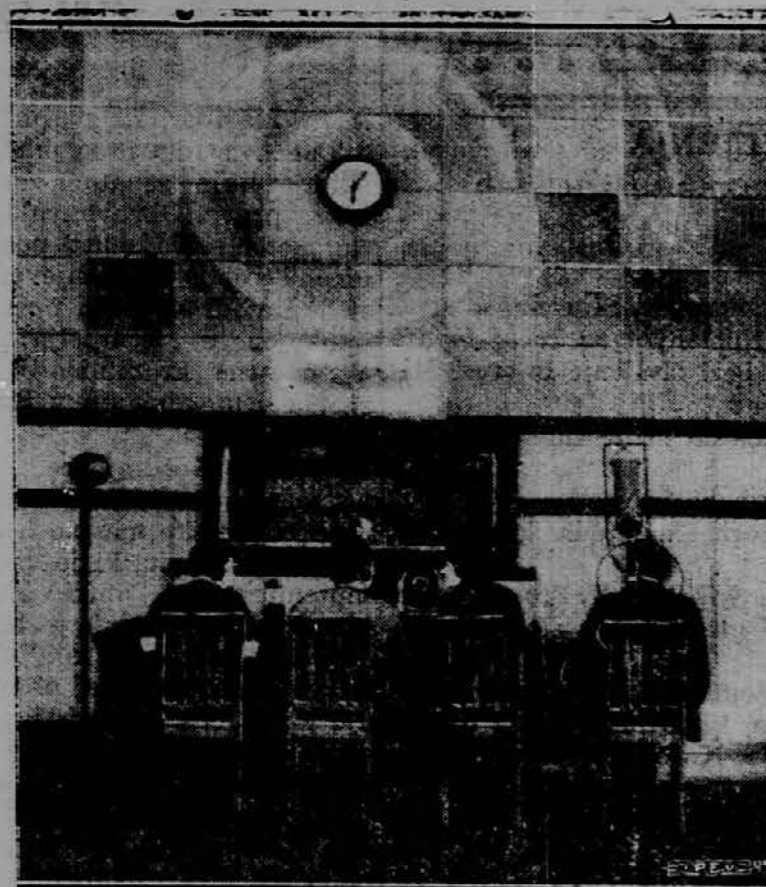
Da bi prišel tej uganki do dna, kani profesor Piccard še enkrat poleteti v stratosfero in se dvigniti po možnosti v višino 30.000 m. Če se mu to posreči in če se bo vrnil živ na na zemljo — nevarnost, v katero se podaja, je namreč zelo velika — bo gotovo pripovedoval, da se mu je prvič v zgodovini človeštva posrečilo videti zemljo iz takšne višine ne kot plosko telo, marveč kot kroglo.

PROTI UNIČEVANJU KITOV

Norveška, Danska in Angleška so sklenile pogodbo, ki stopi v veljavo z novim letom in ki ji je namen zaščititi kite pred iztrebitvijo, katere se zaradi brezobzirnega lova nanje že dolgo boje. Izvajanje te pogodbe bo nadziral poseben mednarodni urad v Oslu. Lov na mladiče bo popolnoma zabranjen, a tudi v organizaciji kitolovstva in glede sprejemanja mostev stopijo v veljavo strožja določila.

Advertise in
"Glas Naroda"

RADIO POSTAJA V MOSKVI

je najmodernejša opremljena. Slika nam kaže prizor ob pri-liki broadcastanja v Ameriko.

DRAMA PREVARANEGA MOŽA

Pred sodniki v Varšavi se je moral dan zaradi bigamije zagovarjati neki uradnik, ki so ga gladko oprostili, ko jim je povedal svojo zgodbo.

Mož se je v nočnem lokalu seznanil z neko plesalko, zaljubila sta se drug v drugega na prvi pogled in se poročila. Nekega dne pa, ko se je vrnil domov, je našel na mizi pismo, v katerem mu je žena sporočila, da je ušla z nekim kozakom v Ameriko. Pri tem ni pozabila vzeti s seboj polovico moževih prihrankov, ki jih je ta zapisal na njeno ime, ko sta se vzela. Čez nekaj časa je neki njegov prijatelj odšel v Ameriko in mož ga je naprosil, naj tam malo poizveduje, kako je z nezvesto ženo. Ni trajalo dolgo, ko mu je prijatelj sporočil presenetljivo vest, da je bivša plesalka ostavila tudi kozaka in postala priljubljena proslulega Johna Dillingerja, "sovražnika države št. 1." Dillingerja so ustrelili, a malo prej je postala žrtev nekega njegovega spopada s policijo tudi plesalka. Strel iz policijskega samokresa jo je tako težko ranil, da je kmalu potem umrla. Uradnik se je nato v drugič poročil, to-

PERČEVIČ SVOBODEN

DUNAJ, 22. decembra. — Kakor znano, je bil kmalu po marsejskem atentatu na zahtevo francoskih preiskovalnih oblasti aretiran na Dunaju živi bivši podpolkovnik Perčević. V Marseillu zaslišani teroristi so namreč označili tudi Perčevića za člana njihove organizacije. V nadaljni preiskavi je bilo tudi ugotovljeno, da se je Perčević mudil tudi na Madžarskem na Janka pusti in da je v Veliki Kanizi celo izvršil izžrebanje atentatorjev. Perčević sam je zanikal pred dunajskimi preiskovalnimi oblastmi vsako zvezo s teroristi, čeprav je znano, da je bil v Avstriji na čelu jugoslovenskih emigrantov, ki so se bavili s terorističnimi načrti. Perčevića so izročili deželnemu sodišču, obenem pa je bila uvedena razprava o francoski zahtevi po njegovi ekstradiciji. Kakor je bilo že javljeno, je avstrijsko pravosodno ministrstvo na predlog senata deželnega sodišča odklonilo zahtevo po ekstradiciji Perčevića. Obenem je bil Perčević tudi izpuščen na svobodo. Ker je Perčević madžarski državljani, nastane sedaj vprašanje, ali mu bo avstrijska vlada še nadalje pustila živeti in rovariti proti Jugoslaviji na svojem ozemlju ali ga bo izgnala.

OD MRTVIH JE VSTALA

V Zaboricah na Poljskem je že dolgo trpela na jetiki 25-letna Elizabeta Komandrova, ki je 12. decembra končno "umrla". Smrt je bila uradno ugotovljena po mrliškem ogledniku. Ker pa je družina pokojnice zelo siromašna, ni mogla takoj nabaviti krste in tako je trajalo več dni, preden so odnesli Elizabeto na pokopališče. Toda tudi ko se je to zgodilo, je bilo še vedno pre zgodaj. Elizabeto so spustili v grob in ko so začele hobneti po pokrovu grude zemlje, se je iz krste slišalo tiho ječanje. Pogrebi so onemeli in se razbežali na vse strani. Nekaj moških pa je imelo dovolj prisebnosti, da so vneli potegniti krsto takoj iz jame, odpreli pokrov in dvignili iz krste navidezno mrtvo Elizabeto. Med prizori nepopisne ginjenosti so jo odnesli zopet domov.

Naročite se na "GLAS NARODA" največji slovenski dnevnik v Zdrženih državah.

V GLOBINI 107 ČEVLJEV POD VODO

poslušajo z natančnimi aparati inženirji zvok pritiska, ki ga izvaja na temelje železno ogradje novega mostu preko Golden Gate v San Francisco.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEBAR

ZA LETO 1935

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA
IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Naročite ga danes.

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York, N. Y.

GORA LEZE...

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

"GLEJ, SESTRA JE MRTVA!"

Maribor, 22. decembr.

— Za božjo voljo! — stoka Simmerauer. Staremu iz strahu odpove jezik, ko pogleda sina. Naslonjen na ročaj lopate izgleda Matej kot človek, kateremu beži življenje iz srca. Mihiel skoči k njemu. — Fant, kaj ti je?

Matej gleda v praznoto. In žalostno pride skozi njegove blede ustnice:

— Ne vem oče! Malo moram v sobo in sesti. Mihiel hoče podpirati omahujočega sina, toda že je Vrona pograbila njegovo pazduho.

— Pojdi Matej, jaz te peljem v hišo! — Teško se opira na njeno ramo. S spačenim obrazom gleda sestri v oči. Vrona molči; ne ve za nobeno tolažbo.

V hišni veži čepi mati v premočeni obleki na tleh in skuša z leseno zajemalko zajemati vodo, ki je prihajala z dvorišča čez prag in je preplavila kuhinjo. Ko oba prideta, se stara ženica v strahu dvigne.

— Matej!
— Nič, mati! — pravi Vrona. — Malo mu je postalo slabo! — Pelje ga v sobo in ga posadi na klop. Tukaj sedi z visečimi rokami, z glavo naslonjeno na steno, izprazni kozarec jameza, ki mu ga je prinesla mati ter pojé košček kruha, katerega mu je porinila skozi ustnice.

— Sedaj morem očetu zopet pomagati. Potrebuje me. — Teško sopeč vstane. — Sedaj zopet gre. — Ko stopi pred hišna vrata, se ozira njegov pogled po dolini: Pekoče lise se prikazejo na njegovih blelih licih. Molče se postavi poleg Žorža, kjer je bilo treba opraviti najtežje delo.

Ob trdem delu potečejo ure predpoldneva. Neumornemu boju pridnih rok se posreči gorske potoke, ki so zalili vrt, obrniti v razpoke v zemlji. Na dvorišču se že prično sušiti tla, ki so zlezla izpod vode. Toda na veselje, s katero bi mogli Mihiel in njegovi domači po dolgi preizkušnji pozdraviti rešitev svoje domačije, je padla senca, ki je našla pot od Purčlerjevega doma do Simmerauerjeve hiše.

Tudi Žorž dela v potrtem razpoloženju in trpi pod veliko skrbjo, ki jo je videl v Vroninih očeh. Vedno in vedno je videl njen potrni pogled, s katerim je iskala svojega brata. Odkar se je Matej zopet lotil svojega dela, je komaj izpregovoril kako besedo. Delal je, kot kdo, ki ne ve, kaj se godi okoli njega. Včasih odloži kramp in si z rokavom briše znoj s čela ter zmedeno gleda v dolino.

Ko je zvonilo poldne, so možje, ki so prišli z Žorževima pomočnikoma odšli proti domu. V nekaj urah so tako obvladali vodo, da je mogel Žorž svoja pomočnika poslati domov. Potoki, ki so drveli s hriba, so pričeli počasneje teči ter so tekli po poti, katero jim je začrtala človeška roka, z enakomernim šumenjem v dolino. Samo nekaj jarkov je bilo še treba izkopati, da so odpeljali vodo, ki je počasi prihajala iz tal poleg hiše.

Ko je bilo slednjič tudi to dovršeno, odloži Mihiel izmučen lopato iz rok.

— Sedaj pa imamo! Sedaj mi gre kot Mateju! Moram v sobo in malo sesti. — S krivim hrbtom gre proti hišnim vratom. Na pragu pa zadovoljen nasmeje razgreje njegove trudne poteze. — Pametna komisija! Doli, so rekli, doli bo morala moja hiša! Tako, tako! — Nežno poboža s trudno roko mokro steno, od katere je že napol odpadel omet. — Kaj ne, hišica moja! Z božjo pomočjo smo te lepo rešili! Da! — Mihiel obrne obraz. — Hvala vam, otroci! Dobro ste pomagali! To moram reči! — Kimaje z glavo si Mihiel briše pot s čela in obraza ter stopi v hišo.

Matej dela še nekaj časa, nato pa nasloni lopato na zid ter si v šumečem potoku umije roke in obraz. Molče gre čez opustošeni pašnik. Pri golem lešnikovem grmu, iz katerega je nekdanj kot deček rezal za Karolino piščalko, sede na sonce. Roke si oklene okoli kolen in gleda v dolino.

Žorž in Vrona tukaj sta tam kaj delata. Pri tem pa oba v zadregi hodita eden mimo drugega.

— No, — pravi slednjič Žorž, ko z desko ostrga blato s krampa. — Delo je narejeno. — Sedaj pa morem zopet iti domov! — In kramp položi na ramo. — Ali ne? Kaj meniš?

Tedaj pa pride Vrona k njemu z vročim obrazom ter mu položi roko na ramo.

— Toliko si se mučil! Zato te mati ne sme pustiti iti domov, ne da bi pri nas jedel. Ali ne bi hotel ostati pri kosilu? Z veselimi nasmehom jo pogleda.

— Saj si moreš vendar misliti, kako rad ostanem.

— No, torej — Vrona se oddahne. — Torej ostani. — Mokre roke si obriše ob predpasnik ter gre proti klopi pred hišo. Ko že sedi, se pomakne v stran, da bi tudi Žorž imel prostor poleg nje.

— Z dovoljenjem, — pravi Žorž, nasloni kramp na zid ter sede na rob klopi.

Vrona ga začudeno pogleda.

— Malo bližje se pomakni! Danes si zaslužil, da dobro sediš.

Žorž se pomakne tako blizu nje, da se je njegov komolec tiščal njenega.

— Da, da, tako je! — Kaj pametnejšega mu ne pride na misel. Vrona pa naglo vstane. — Kaj pa je? — Ječlja Žorž prestrašen. — Menda mi vendar ne boš zbežala?

— Moram vendar materi povedati, da pripravi kosilo tudi za tebe.

— Ali pa takoj zopet prideš!

Vrona gre naglo v hišo, kjer najde mater pri ognjišču.

— Mati, — pravi in si z rokami hladi obraz, — Žorž bo ostal pri nas za kosilo.

Materi se menda nekaj posveti v glavi.

(Dalje prihodnjič.)

Danes je bila pred mariborskim velikim senatom zanimiva razprava. Obravnaval se je zagoneten slučaj smrti postrežnice Terezije Kostanjeve, ki se je izvršil štiri dni po smrti v pokojenega ravnatelja ptujeske mestne hranilnice J. Kasperja v njegovi vili v Budini pri Ptuj.

Terezija Kostanjevec je bila pet mesecev uslužbena pri ravnatelju ptujeske mestne hranilnice J. Kasperju, ki je dne 10. septembra t. l. umrl. Kostanjevec je še ostala v vili in naprosila svojega brata Antona, starega 28 let, naj bi spal z njo v vili, češ, da se boji spati sama v vili, posebno ker je bilo med ljudmi razširjeno mnenje, da je ranjki zapustil denar in se je bala kakšnega napada. Dne 14. septembra sta bila Anton in Terezija Kostanjevec pri kuhanju pri poslastniku Megliču v bližini Kasperjeve vile in sta se po polnoči skupno z drugimi vračala domov. Kakšnih 70 korakov od vile so ostali fantje, ki so bili tudi pri kuhanju, ustavili sredi ceste in peli nekatere pesmi. Nenadoma je iz smeri Kasperjeve vile odjeknil strel. Ob vohu v hišo se je pojavil Anton in klical svojega brata Franca, ki je tudi bil med pevci, da naj pride na pomoč, češ, da so v hiši roparji. Franc je skupaj z Antonom zdrvel v se-

BLAZNIKOVE Pratike

za leto 1935
IMAMO V ZALOGI

Cena 25c

s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

zdrabila. V prsnem košu so bile takšne poškodbe, da ni bilo več mogoče misliti na rešitev. Samokres, ki ga je imel Anton v rokah je spadal k zbirki orožja, ki je bila last pokojnega ravnatelja Kasperja, ki je bil daleč naokrog znan kot vnet lovec. Anton Kostanjevec je zatrdel, da je vsak večer nabijal samokres, da ga je imel za vsak slučaj pripravljenega, zjutraj pa je samokres izpraznil, češ, da se je bal, da se ne bi pripetila kakšna nesreča, ako bi sestra stikala slučajno okoli samokresa. Preiskovalni sodnik pa je dognal, da Anton Kostanjevec sploh ne ume napolniti samokresa z mahoji, kar da je povod mnenju, da je najbrž bil samokres že napolnjen. Tudi se je nadalje ugotovilo, da je bilo treba precej moči, da bi se bil samokres lahko sprožil, in da je prav malo verjetno, da bi se mogel ravno spričo tega samokres sprožiti po nesrečnem naključju.

Obtožnica pripoveduje v nadaljnjem, da je Anton Kostanjevec po izvršenem zločinu oropal svojo sestro, ji vzel denarnico s 135 dinarji ter jo izročil nekemu Karl Križancu z naročilom, naj denar izroči njegovi materi, da pa ne sme tega povedati orožnikom. Poleg tega je odvzel sestri tudi srebrno zapestno uro. Dne 15. septembra je prišel v vilo svojega očeta glavni urednik "Maribor Zeitung" Udo Kasper, ki je opazil pri blagajni, da jo je nekdo skušal odpreti.

Obravnava se je vršila danes v razpravni dvorani Obtožnico je zastopal državni tožitelj dr. Dev, branitelj je bil dr. Lašič. Obtožence je boječe stopil k zagovoru pred visoki sodni dvor. Je plavalas in srednje postave. Dela vtis popolnoma mirnega človeka. Najzanimivejši del razprave je tvorilo obtožencevo zaslisevanje. Nekaj zanimivih momentov.

— Ste krivi? Po pravici povejte vse.

— Nisem ravno kriv, kar mi obtožnica očita. Ustrelil sem sestro, kar je res, toda po nesrečnem naključju.

— Priče vas obremenjujejo, da ste kričali pred hišo: "Roparji so ubili sestro". Zakaj ste to kričali?

— Nič nisem kričal. Bil sem tako razburjen, da sam ne vem, kaj sem govoril in delal. Bratu sem takoj rekel, da sem jo jaz ustrelil, ker sem imel nesrečo.

— Zakaj sta potem z bratom tatove iskala po hiši?

— Ker sem bil čisto zmešan in sem se bal orožnikov in pa da bi prišel pred sodišče.

— Zakaj niste orožnikom takoj povedali, kaj se je v resnici zgodilo?

— Bal sem se.

— Kaj pa je bilo z blagajno? Ali ste poskusili odpreti?

— Blagajne se sploh nisem dotaknil, ker še danes ne vem kje blagajna stoji.

— Kaj pa je s sestrično uro, ki je ne morejo najti?

— Ne vem. Jaz nisem vzela.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
516 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-TCVANJE

9. januarja:
Majestic v Cherbourg

11. januarja:
Bremen v Bremen

12. januarja:
Champlain v Havre
Vulcania v Trst

16. januarja:
Washington v Havre

18. januarja:
Olympic v Cherbourg

19. januarja:
De France v Havre
Conte di Savoia v Genova

25. januarja:
Europa v Bremen
Beregaria v Cherbourg

26. januarja:
Lafayette v Havre

30. januarja:
Manhattan v Havre

2. februarja:
Champlain v Havre
Rex v Genova

6. februarja:
Olympic v Cherbourg

9. februarja:
Bremen v Bremen
De France v Havre

13. februarja:
Conte di Savoia v Genova

14. februarja:
Washington v Havre

15. februarja:
Beregaria v Cherbourg

21. februarja:
Saturia v Trst

22. februarja:
Europa v Bremen
Olympic v Cherbourg

23. februarja:
Champlain v Havre

27. februarja:
Manhattan v Havre
Rex v Genova

ČE STE NAMENJENI V
JUGOSLAVIJO
POTUJTE POPOLNOMA UDOBNO PREKO HAVRE NA OGROMNIH
FRENCH LINE EKSPRESNIH PARNIKIH:

"ILE de FRANCE" "PARIS"

19. Jan.—9. Feb.—2. Marca 9. Marca — 30. Marca
HITRA VOŽNJA — IZBORNA POSTREŽBA — KLASNE KABINE
V TRETJEM RAZREDU ZA DVE IN ŠTIRI OSEBE
Svetovno slavna francoska kuhinja. — Brezplačno vino z obedi.
VAŠA PRILAGA POTUJE Z VAMI DO CILJA
Za nadaljnja navodila in karte pišite na —

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th St., New York City
LEO ZAKRAJSEK
GENERAL TRAVEL SERVICE, Inc.
302 East 72nd St., New York City

French Line

Sledilo je zaslisevanje prič, ki so za obtožence izpovedale ugodno. Iz teh pričavanj je bilo razvidno, da se je obtožence ves obupan po dejanju jokal in da je živel s pokojno sestro vedno v najlepših odnosih ter da sta se imela zelo rada. Tudi živel ni z nikomur v kakšnem sovraštvu. Posebno pretesljiv prizor je bil, ko je stopila pred senat obtoženceva mati, ki je bila pozvana k pričevanju. Oba sta se na glas razjokala.

Obravnava je trajala tri ure. Senat se je po govorihi državnega tožila in zagovornika umaknil k posvetovanju, ki je trajalo četrt ure.

Predsednik Lenart je razglasil ob smrtni tišini, ki je vladala v dvorani, razsodbo, v smislu katere se obtožence spopna krivim po § 177 I, ker je po malomarnosti povzročil sestrično smrt ter obsoja na šest mesecev zapora.

Preiskovalni zapor se mu je vstel v kazen ter je bil obtožence za praznike puščen na svobodo. Po novem letu ima odsesti še preostanek kazni.

GLAS NARODA
zopet pošljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

KRUH BREZ IZKAZNIC V MOSKVI

Sovjetska vlada je sklenila, da odpravi izkaznice za kruh. Po 1. januarja 1935 bodo Rusi lahko kupovali kruh brez izkaznic. V naglici gradijo nove pekarnice. Te pekarnice bodo v 24 urah spekle 200 ton kruha za Moskvo. Tudi v okolici gradijo sovjetska podjetja pekarnice. Postavljen je bil poseben odbor, ki bo nadziral reorganizacijo trgovine s kruhom. Nove pekarnice morajo pričeti delati že 28. decembra. V Moskvi bodo odprli 149 novih prodajalnih kruha. Poleg tega bo 280 trgovcev prodajalo moko in pšenične izdelke.

KONEC HAREMA V FRAN-COSKI AFRIKI

Iz Pariza poročajo, da je gospodarska kriza zdaj napravila konec haremu tudi v francoskih afriških kolonijah. Slaba gospodarska konjunktura je prisilila muslimane, da so se odkrivali vseh odvsih žen. Na nedavnem zborovanju muslimanov v Parizu je sporočil poslanec Abd el Kader Si Heni, da je danes vsa po francoskih kolonizirana Afrika dejansko že v taboru enozenstva. Siromašni muslimani so morali opustiti hareme zaradi pomanjkanja denarja, imoviti sloji pa so to storili že prej zaradi prenasitosti takšnega življenja.

aročite se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Zdrženih državah.

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

CENA S POŠTINO VRED

\$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA

"GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE.

GA DOBE ZA —

\$1.75

"GLAS NARODA"

ALI STE ŽE NAROČILI SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR ZA 1935? — STANE 50 CENTOV. — NAROČITE GA ŠE DANES